

CIRCUMSTANȚELE NEGATIVE ÎN CERCETAREA LOCULUI FAPTEI

DOI: 10.24193/SUBBIur.68(2023).2.7
Data publicării online: 23.12.2023

Anca-Ioana NEGRU*

Rezumat. Acest scurt studiu s-a axat pe analizarea circumstanțelor negative (denumite în doctrină și „împrejurări controversate”) de la locul faptei și în legătură directă cu acestea, am abordat *regizarea locului faptei (staging)*. Deopotrivă, am identificat motivele care determină autorii infracțiunilor să altereze locul faptei și am dat exemple de regizare a locului faptei. Totodată, am identificat care sunt procedurile investigative de urmat pentru a afla adevărul prin identificarea inconsecvențelor (neconcordanțelor) de la locul faptei.

Cuvinte cheie: cercetarea locului faptei, circumstanțe negative, regizarea locului faptei

---

* Asist.univ.dr. Facultatea de Drept din cadrul Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, avocat în Baroul Cluj, adresa de e-mail: anca.negru@law.ubbcluj.ro; <https://orcid.org/0009-0005-8261-3242>.

NEGATIVE CIRCUMSTANCES IN CRIME SCENE INVESTIGATION

Abstract. This short study focuses on the analysis of the *negative circumstances* (also known as 'controversial circumstances') at the crime scene and in direct connection with them, we approached the *staging phenomenon*. Likewise, we have identified the reasons that determine a person to alter the crime scene and have given few examples of *staging* the crime scene. At the same time, we identified the investigative procedures to follow in order to find out the truth by recognising the red flags and inconsistencies at the crime scene.

Keywords: crime scene investigation, negative circumstances, staging

Cuprins

I.	Noțiuni introductive	171
II.	Circumstanțe negative și „staging” la locul faptei	172
III.	Exemple de „staging” furnizate de doctrină și practică	174
IV.	Strategii investigative.....	177
V.	Concluzii	180
VI.	Bibliografie:	180

Noțiuni introductive

Din perspectivă procesual penală, *cercetarea la fața locului* este „un procedeu probatoriu care constă în deplasarea organului judiciar la locul unde s-a săvârșit infracțiunea, unde s-a produs rezultatul, oriunde au rămas urme, în vederea constatării situației locului săvârșirii infracțiunii, a descoperirii și fixării urmelor infracțiunii și a stabilirii poziției și stării mijloacelor materiale de probă și a împrejurărilor în care infracțiunea fost săvârșită¹”.

Întreaga doctrină de specialitate subliniază că este de esența acestui procedeu probatoriu *deplasarea* organului judiciar la locul săvârșirii infracțiunii, la locul unde s-a produs rezultatul ori la locul în care se găsesc urmele săvârșirii infracțiunii și *constatarea directă* de către organul judiciar a împrejurărilor necesare aflării adevărului².

În *criminalistică*, cercetarea locului faptei a fost definită ca fiind „activitatea procedurală ce presupune percepția nemijlocită de către organele judiciare a locului unde a fost săvârșită infracțiunea, descoperirea, fixarea și ridicarea urmelor, precizarea poziției și stării mijloacelor materiale de probă, în vederea stabilirii naturii și împrejurărilor comiterii infracțiunii, a elementelor care să conducă la identificarea autorului³”.

Altfel spus, cercetarea locului faptei reprezintă o activitate primară, cu caracter de urgență și de o importanță majoră, întrucât de calitatea cercetării

---

¹ Gh. MATEUȚ, *Procedură penală. Partea generală*, Editura Universul Juridic, București, 2019, pp. 606-607; în același sens, a se vedea GR.GR. THEODORU, I.P. CHIȘ, *Tratat de drept procesual penal*, ediția a 4-a, Editura Hamangiu, 2020, p. 442.

² A. CRIȘU, *Drept procesual penal. Partea generală*, Ediția a 3-a revizuită și actualizată, Editura Hamangiu, 2018, p. 413.

³ A. CIOPRAGA, *Tratat de tactică*, Editura Gama, Iași, 1996, p. 31.

depinde însăși rezolvarea cauzei penale⁴. Subliniind importanța cercetării locului faptei, s-a arătat că aceasta reprezintă un procedeu probator cu adâncă semnificație în aflarea adevărului⁵.

I. Circumstanțe negative și „staging⁶” la locul faptei

Cu ocazia cercetării efectuate la locul faptei, pot fi constatate unele situații care au schimbat conformația câmpului infracțional, dar nu ca o consecință obiectivă a comiterii infracțiunii, ci rezultând din acțiunea deliberată a autorului prin care se încearcă inducerea în eroare a organelor judiciare⁷. Pe lângă noțiunea de „împrejurări controversate”, este întâlnită și noțiunea de „circumstanțe negative” (*negative circumstances*)⁸.

---

⁴ S. ALĂMOREANU, *Introducere în studiul criminalisticii. Note de curs*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2017, p. 206.

⁵ E. STANCU, *Tratat de criminalistică*, ediția a VI-a, revăzută, Editura Universul Juridic, București, 2015, p. 359; P. CIOBANU, E. STANCU, *Criminalistică. Tactica criminalistică*, Editura Universul Juridic, București, 2017, p. 9.

⁶ Petru a reda sensul cuvântului folosit în doctrina *common law*, vom folosi sintagma „regizarea locului faptei”.

⁷ A. CIOPRAGA, *Tratat de tactică...*, pp. 71-72; I. MIRCEA, *Criminalistica*, Editura Lumina Lex, București, 2001, pp. 237-238; S. ALĂMOREANU, *Introducere în studiul criminalisticii...*, p. 210.

⁸ În literatura străină de specialitate noțiunea de „circumstanțe negative” a fost definită din două perspective distincte. Într-o primă perspectivă, s-a apreciat că acestea reprezintă *absența* urmelor, obiectelor sau a împrejurărilor care ar fi trebuit să existe în anumite condiții, iar dintr-o altă perspectivă, circumstanțele negative reprezintă existența unor *contradicții* (inconsecvențe) cu privire la desfășurarea normală a unor evenimente la locul faptei prin raportare la urmele identificate. Doctrina a subliniat că prima abordare este mai puțin cuprinzătoare, fiind de preferat ce de a doua [a se vedea, Zhanar Seilovna Kempirova, *Negative Circumstances in the Investigation of Crime. Their Conceptual Apparatus, Establishment and Use in the Interests of the Investigation*, 7 J. ADVANCED RES. L. & ECON. 1718, 1720 (2016)].

În literatura de specialitate străină s-a folosit și termenul de „regizare” (*staging*⁹) și a fost definit ca fiind alterarea deliberată a urmelor materiale de la locul faptei, în încercarea de a simula evenimente sau infracțiuni care nu s-au petrecut sau săvârșit, cu intenția de a deturna investigațiile¹⁰.

Referitor la „*staging*”, s-a arătat că poate fi privit ca un joc de șah cu poliția, în care scena crimei reprezintă tabla de joc, iar autorul manipulează scena crimei în scopul de crea confuzie și de a-i conduce pe investigatori pe piste greșite. Cu toate acestea, sunt foarte puțini infractori care urmăresc „să se joace” cu poliția atunci când alterează locul faptei, cei mai mulți dintre ei urmărind să îndepărteze investigațiile de propria persoană¹¹.

Totodată, se face diferența între încercarea deliberată de a distruge urmele săvârșirii infracțiunii și regizarea locului faptei, fiind oferit în acest sens un exemplu: dacă după uciderea victimei, autorul plasează cadavrul într-

---

⁹ În doctrina recentă s-a subliniat că acest fenomen se află în creștere continuă datorită popularizării metodelor investigative folosite de poliție la cercetarea locului faptei în cazul infracțiunilor de omor. Din perspectiva autorului, popularizarea activităților specifice poliției s-a făcut prin intermediul mass-mediei, cărților de specialitate și a emisiunilor care prezintă investigațiile poliției. Așa fiind, inclusiv criminalii pot dobândi cu ușurință informații și cunoștințe despre cercetarea locului faptei, fenomenul fiind denumit „*The CSI effect*”, după denumirea unui serial popular – *CSI – Crime Scene Investigation* [pentru detalii, a se vedea D. Su Samson, *Crime Scene Staging: A Denial of Justice*, 35 GEO J, LEGAL ETHICS 1135, 1138 (2022); Robert R. Hazelwood & Michael R. Napier, *Crime Scene Staging and Its Detections*, 48 INT J. OFFENDER THERAPY & COMP. CRIMINOLOGY 744, 744 (2004)].

¹⁰ Claire Ferguson & Wayne Petherick, *Getting Away with Murder: An Examination of Detected Homicides Staged as Suicidie*, 20 HOMICIDE STUD. 3, 4 (2016); Robert R. Hazelwood & Michael R. Napier, *Crime Scene Staging...*, p. 745; Trebuie precizat că în doctrina străină se vorbește și despre „*regizarea verbală*”, când o persoană declară mincinos (fie verbal, fie în scris) cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, în același scop, respectiv de a induce în eroare organele judiciare (pentru detalii, a se vedea Robert R. Hazelwood & Michael R. Napier, *Crime Scene Staging...*, p. 745).

¹¹ Robert R. Hazelwood & Michael R. Napier, *Crime Scene Staging...*, p. 744.

un autoturism pe care îl incendiază, atunci va fi vorba despre distrugerea probelor, în schimb, dacă autorul procedează identic și în plus scrie un bilet de adio semnat în numele victimei, atunci este vorba despre regizarea locului faptei¹².

Existența unor *neconcordanțe* sau *nepotriviri* în ceea ce privește modul de formare și de dispunere a urmelor, constituie împrejurări de natură a furniza organelor judiciare criterii de distincție între infracțiunea real comisă și fapta simulată.

Încercarea de disimulare are adeseori caracter demonstrativ, ostentativ, locul faptei apare ca un cadru înscenat, regizat¹³. Un alt indiciu, îl constituie prezența sau absența de la locul faptei a unor urme sau obiecte¹⁴.

II. Exemple de „staging” furnizate de doctrină și practică

Din perspectivă istorică, s-a arătat că regizarea locului faptei își găsește rădăcinile încă din timpurile biblice¹⁵, iar decepția (inducerea în eroare ce stă la baza regizării locului faptei) este specifică regnului animal (și nu numai) și are ca scop autoconservarea¹⁶.

---

¹² D. Su Samson, *Crime Scene Staging...*, p. 1136; Claire Ferguson & Wayne Petherick, *Getting Away with...*, p. 4.

¹³ S. ALĂMOREANU, *Introducere în studiul criminalistici...*, p. 210.

¹⁴ A. CIOPRAGA, *Tratat de tactică...*, p. 72.

¹⁵ Autorii au făcut referire la Geneza 37:1-35, subliniind că povestea lui Iosif din Geneză este una dintre primele relatări referitoare la regizarea locului faptei. În relatare se arată că frații lui Iosif s-au înțeles să îl vândă pe acesta ca sclav, deoarece erau invidioși pe el, fiind fiul favorit al tatălui lor, Iacob. Pentru a-și ascunde urmele, au sacrificat o capră, au pătat hainele lui Iosif cu sânge de capră și la-u convins pe tatăl lor că Iosif a fost devorat de animale sălbatice. Pentru detalii a se vedea: D. Su Samson, *Crime Scene Staging...*, p. 1136; Robert R. Hazelwood & Michael R. Napier, *Crime Scene Staging...*, p. 744.

¹⁶ D. Su Samson, *Crime Scene Staging...*, p. 1135.

În literatura de specialitate s-a arătat că, de cele mai multe ori, autorii infracțiunilor¹⁷ procedează la regizarea locului faptei din *lăcomie, mânie-răzbunare, pentru a atrage atenția*¹⁸, pentru „a se juca cu poliția”, de rușine, în scop de autoconservare.

Într-un caz, directorul unei companii s-a întors dintr-o călătorie, a luat cina cu soția sa, după care a plecat la birou pentru a pregăti o ședință pentru a doua zi. După două ore s-a întors acasă unde a găsit-o pe soția lui decedată (avea urme lovituri cu un obiect contondent și fusese înjunghiată în piept). Din casă lipseau câteva bijuterii valoroase cu diamante. La câțiva kilometri de locul faptei au fost găsite, într-un coș de gunoi, bijuteriile care lipseau, cuțitul care a fost folosit pentru a înjunghia victima și o țevă. Investigatorii au stabilit că este foarte puțin probabil ca o persoană care a săvârșit o tâlhărie urmată de moartea victimei să abandoneze bijuteriile furate împreună cu armele folosite la uciderea victimei. Ulterior, s-a descoperit că soțul victimei avea o aventură și că victima a fost ucisă pentru că era nevoie de semnătura acesteia pentru a înstrăina anumite bunuri comune. S-a stabilit că infracțiunea de omor a fost săvârșită din lăcomie, iar regizarea locului faptei a fost făcută din instinctul de autoconservare al autorului¹⁹.

---

¹⁷ S-a arătat că există situații în care membrii familiei victimei alterează locul faptei, de cele mai multe ori în cazul infracțiunilor de omor dacă victima a fost violată, deoarece victimele sunt lăsate în poziții degradante. Astfel, în încercarea de a păstra demnitatea victimei, este posibil ca un membru al familiei să îmbrace sau să acopere victima [a se vedea John E. Douglas & Corinne Munn, *Violent Crime Scene Analysis: Modus Operandi, Signature and Staging*, 61 FBI L. ENFORCEMENT BULL. 1, 7 (1992)].

¹⁸ Acest motiv este asociat cel mai adesea cu infracțiunile sexuale Robert R. Hazelwood & Michael R. Napier, *Crime Scene Staging...*, p. 749.

¹⁹ Robert R. Hazelwood & Michael R. Napier, *Crime Scene Staging...*, p. 747 (2004).

Au fost identificate și situații în care s-a încercat disimularea uciderii unei persoane în accident rutier²⁰. Într-un caz, a fost găsit cadavrul unui bărbat de 35 de ani pe carosabil, motiv pentru care primele cercetări efectuate de poliție au sugerat că acesta a fost victima unui accident rutier care s-a petrecut în timp ce bărbatul se plimba pe marginea drumului. Ulterior, ca urmare a faptului că prezenta *rigor mortis*, precum și ca urmare a efectuării autopsiei, s-a stabilit că victima a fost strangulată. Având în vedere aceste împrejurări, s-a concluzionat că a fost săvârșită o infracțiune de omor, autorul încercând să disimuleze săvârșirea infracțiunii în accident rutier.

În practică au fost întâlnite cazuri în care infracțiunea de omor a fost disimulată în sinucidere. De exemplu, victima a fost găsită moartă, cu mâinile legate la spate, dezbrăcată și atârând de la balconul unei locuințe din Colorado, California. Organele judiciare din San Diego au stabilit că este vorba despre o sinucidere, deși existau indicii cu privire la regizarea locului faptei, fiind vorba, în realitate, despre o infracțiune de omor: modalitatea suspectă în care mâinile victimei erau legate la spate, mesajul criptic de pe ușa dormitorului „ea l-a salvat, tu o poți salva?”. După foarte mulți ani de procese, familia victimei a obținut posibilitatea de a redeschide urmărirea penală și de a investiga moartea victimei ca fiind o infracțiune de omor²¹.

---

²⁰ KU Zine, Anand B. Mugadilmath, Mandar Ramchandra Sane, Chandrashekhar Bhuyyar & SN Rathod, *Non-Vehicular Homicides Masquerading as Road Traffic Accidents*, 84 MEDICO-LEGAL J. 28, 28-30 (2016); Fără a se putea stabili dacă s-a încercat sau nu disimularea săvârșirii infracțiunii de omor în accident rutier, într-un caz, pornind de la urmele identificate la locul faptei, prin intermediul expertizei criminalistice, s-a stabilit că victima ce a fost găsită decedată pe marginea carosabilului a fost ucisă (a se vedea, D. Sibian, B. Florescu, *Accident rutier sau omor? Interpretarea criminalistică a urmelor. Studiu de caz*, în *Studia Iurisprudentia* 2/2017, online: [https://doi.org/10.24193/SUBBIur.62\(2017\).2.4](https://doi.org/10.24193/SUBBIur.62(2017).2.4)).

²¹ D. Su Samson, *Crime Scene Staging...*, p. 1137.

Într-un alt caz, victima de sex masculin a fost găsită decedată în poziție culcată pe spate cu arma între picioare, indicând aparent o autoîmpușcare în cap. Arma aparținea victimei și au fost găsite în cameră două tuburi cartuș. Organele judiciare au stabilit că în cauză este vorba despre o sinucidere. Ulterior, s-a stabilit că poliția s-a grăbit să excludă posibilitatea unui omor, fără să parcurgă toată procedura de investigare a locului faptei. Așa fiind, s-a constatat că în cauză poliția nu a examinat arma, nu a ridicat amprente, nu a procedat la reconstruirea împușcăturii; nu a efectuat teste pentru a verifica dacă există reziduuri de funingine ca urmare a împușcăturii (pentru a determina dacă victima s-a autoîmpușcat cu arma găsită la fața locului). Referitor la acest caz, s-a subliniat că acțiunile autorului care a procedat la regizarea locului faptei nu au fost idonee, ci mai degrabă modalitatea în care organele de poliție care au efectuat cercetarea la fața locului poate fi calificată ca neglijență grosieră²².

III. Strategii investigative

În literatura de specialitate s-a argumentat că există două surse principale de informații care sunt esențiale în soluționarea cazurilor: *victima* și *locul faptei*²³. În cazurile de omor, sursa principală rămâne *locul faptei* care, dacă este alterat prin regizare, poate oferi informațiile necesare numai unui investigator răbdător, meticulos și foarte bine pregătit. În acest sens au fost evidențiați anumiți pași care ar trebui urmați²⁴:

- Efectuarea unei cercetări meticuloase și complete a locului faptei, indiferent de durata acesteia;

---

²² D. Su Samson, *Crime Scene Staging...*, p. 1138.

²³ Robert R. Hazelwood & Michael R. Napier, *Crime Scene Staging...*, p. 756.

²⁴ *Ibidem*.

- Studierea victimei (doctrina străină pune accent pe victimologie);
- Identificarea și documentarea tuturor indicatorilor de regizare a locului faptei (*staging*);
- Identificarea și documentarea tuturor motivelor posibile care au determinat săvârșirea infracțiunii și regizarea locului faptei;
- Determinarea persoanelor care ar fi putut beneficia de pe urma săvârșirii infracțiunii și a regizării locului faptei, cu luarea în considerare a împrejurării că persoana responsabilă ar putea fi chiar victima, inclusiv în cazurile de omor.

Literatura de specialitate²⁵ a stabilit și care sunt *indicatorii* unui loc al faptei regizat²⁶. Autorii infracțiunilor care procedează la regizarea locului faptei, de regulă, fac greșeli, deoarece ei aranjează locul faptei în funcție de cum își imaginează ei că ar trebui să arate²⁷. Ne fiind consecința firească săvârșirii infracțiunii, locul faptei va prezenta mai multe **inconsecvențe**.

Pentru a putea determina dacă un loc al faptei este regizat e nevoie ca investigatorul să identifice inconsecvențele legate de: a) *victimă*, b) *locația imediată* și c) *locația îndepărtată*. Prima categorie are în vedere elemente de victimologie, precum și elemente care au directă legătură cu victima (starea cadavrului, hainele etc). A doua categorie, *locația imediată*, se referă la fapte sau împrejurări ce pot fi identificate la locul faptei (intrare forțată, bunuri distruse, urme de încăierare etc). Inconsecvențele legate de locația îndepărtată, vizează acele locuri care au legătură cu infracțiunea, însă nu reprezintă locul în care aceasta a fost comisă (cum ar fi, de exemplu, locul în

---

²⁵ Robert R. Hazelwood & Michael R. Napier, *Crime Scene Staging...*, p. 757.

²⁶ Se folosește termenul de „*red flags*”, (pentru detalii a se vedea John E. Douglas & Corinne Munn, *Violent Crime Scene Analysis...*, p. 7).

²⁷ *Idem*.

care a fost abandonată victima după ce a fost ucisă). Investigatorul este chemat să compare ceea ce a observat în legătură cu victima, locul faptei și locurile îndepărtate care au legătură cu locul faptei și apoi să le compare cu situații similare și, prin raportare la experiența și pregătirea sa, să stabilească dacă toate elementele pot construi un tablou al crimei verosimil. Dacă, dimpotrivă, apar inconsecvențe, acestea trebuie explicate.

Un alt autor²⁸ a propus ca în investigarea infracțiunilor de omor să se pornească de la premisa că locul faptei este alterat, tocmai pentru a încuraja o cercetare meticuloasă a locului faptei cu scopul de a identifica toate aspectele care fie permit concluzia că locul faptei a fost alterat, fie că nu a fost alterat.

---

²⁸ D. Su Samson, *Crime Scene Staging...*, p. 1145.

Concluzii

Cercetarea locului faptei, fiind o activitate primară și efectuată de urgență, pentru a releva cât mai multe informații utile în soluționarea cauzei, trebuie să fie efectuată cu operativitate, complet, obiectiv și sistematic²⁹. Deopotrivă, pentru a observa și desluși *circumstanțele negative* și *regizarea locului faptei*, este nevoie de un investigator experimentat și meticulos.

Bibliografie:

- ALĂMOREANU S., *Introducere în studiul criminalisticii. Note de curs*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2017
- CIOPRAGA, A., *Tratat de tactică*, Editura Gama, Iași, 1996
- CRÎȘU, A., *Drept procesual penal. Partea generală*, Ediția a 3-a revizuită și actualizată, Editura Hamangiu, 2018
- DOUGLAS, J. E. & C. MUNN, *Violent Crime Scene Analysis: Modus Operandi, Signature and Staging*, 61 FBI L. ENFORCEMENT BULL. 1 (1992)
- FERGUSON C. & Wayne P., *Getting Away with Murder: An Examination of Detected Homicides Staged as Suicid*, 20 HOMICIDE STUD. 3 (2016)
- HAZELWOOD, R. R. & M. R. NAPIER, *Crime Scene Staging and Its Detections*, 48 INT J. OFFENDER THERAPY & COMP. CRIMINOLOGY 744 (2004)
- KEMPIROVA Z.S., *Negative Circumstances in the Investigation of Crime. Their Conceptual Apparatus, Establishment and Use in the Interests of the Investigation*, 7 J. ADVANCED RES. L. & ECON. 1718 (2016)
- KU Z., A.B. MUGADILMATH, Mandar Ramchandra Sane, Chandrashekhar Bhuyyar & SN Rathod, *Non-Vehicular Homicides Masquerading as Road Traffic Accidents*, 84 MEDICO-LEGAL J. 28 (2016)

---

²⁹ S. ALĂMOREANU, op.cit., p. 209.

- MATEUȚ, Gh., *Procedură penală. Partea generală*, Editura Universul Juridic, București, 2019
- MIRCEA, I., *Criminalistica*, Editura Lumina Lex, București, 2001
- P. CIOBANU, E. STANCU, *Criminalistică. Tactica criminalistică*, Editura Universul Juridic, București, 2017
- SAMSON D.SU, *Crime Scene Staging: A Denial of Justice*, 35 GEO J, LEGAL ETHICS 1135 (2022)
- SIBIAN D., B. FLORESCU, *Accident rutier sau omor? Interpretarea criminalistică a urmelor. Studiu de caz*, în *Studia Iurisprudentia* 2/2017
- STANCU, E., *Tratat de criminalistică*, ediția a VI-a, revăzută, Editura Universul Juridic, București, 2015
- THEODORU, GR.GR., I.P. CHIȘ, *Tratat de drept procesual penal*, ediția a 4-a, Editura Hamangiu, 2020.